

om der er Spørgsmaal i nærværende Sag, ville komme i Circulation; men det er utvivlsomt, at det let vil kunne skee for et overordentlig betydeligt Beløb, og det er aabenbart, at jo bedre de blive anseete, desto stærkere Søgning vil der blive efter dem; og jo stærkere Søgningen bliver efter dem, desto mere ville de beskæftige Capitalerne og følgelig unddrage disse fra anden Virksomhed. Foraaaviddt det under Sagens tidligere Behandling er erindret, at det dog ikke er nogen ny Værdi, der søges ind paa Markedet, da er det allerede fra en anden Side med god Grund bemærket, at her ikke blot er Spørgsmaal om, hvorvidt der indbringes en ny Værdi, men ogsaa om, under hvilken Form den indbringes; det er netop det, hvorom der handles, at man skulde sætte circulable Pengepapirer istedetfor Hestelser i faste Eiendomme. Medens disse Hestelser i faste Eiendomme ikke kunne indtræde i Pengeomsætningen ved Siden af andre Papirer, navnlig Statseffecter, er det aabenbart, at naar man creerer den Masse Statspapirer, hvorom her handles, ville de concurrere paa Markedet; de ville træde ind i Pengeomsætningen paa en ganske ny Maade, hvormed de hidtil bestaaende Forhold ikke kunne taale nogen Sammenligning. De ville altsaa virke til at gjøre det vanskeligt at reise Penge i de private Forhold, ligesom de ville trykke Priserne paa Pengemarkedet i Almindelighed. Foraaaviddt der fra en æret Landstingsmands Side er blevet ytret ved den forrige Behandling, at han havde Erfaringen fra den Provinds, hvorfra han er, om at man med Lethed kunde faae Penge endogsaa til 3 pCt., saa maa jeg dertil tillade mig at bemærke, at jeg anseer disse Erfaringer for at være i høj Grad exceptionelle, ingenlunde stemmende med Forholdene i Almindelighed, og paa ingen Maade svarende til den Erfaring, man har paa det herværende Pengemarked.

Det er altsaa det første Hovedsynspunkt, hvorfor jeg paa Udvalgets Fleertals Begne udtaler mig imod den første Deel af § 2. Et andet Hovedsynspunkt, som berører denne Deel af § 2, angaaer det Indgreb i de private Forhold, som hele Foranstaltningen gaaer ud paa at gjøre, et Indgreb, om hvis Betyden-

hed jeg ikke behøver at udtale mig. Om Paragraphens Forhold til Grundlovens § 87 er det Fornødne bemærket fra Udvalgets Fleertals Side, idet man har opfattet Tvivl, og jeg troer bespøjet Tvivl, om hvorvidt der foreligger Data, der kunde give nogensomhelst Forvisning om, at man, ved at gjøre et saa stærkt Indgreb i de private Forhold, ikke træder Grundlovens § 87 for nær; om der virkelig foreligger Data, som kunne begrunde den Formening, at, naar man gif frem efter dette Forslag, de private Giere, om hvilke her er Tale, vilde faae, hvad der lovligen tilkommer dem efter Grundsatningen i Grundlovens § 87, fuldstændig Erstatning. Men, som jeg tidligere har bemærket, er der endogsaa blot Tvivl i saa Henseende, skal man vel betænke sig paa at træffe en saadan Foranstaltning. — Foraaaviddt der i Paragraphen er sagt, at de Obligationer, hvorom her handles, gives samme Sikkerhed, som Tienden fortiden har i samtlige Eiendomme, af hvilke den afløses, saa er der i hele Lovforslaget Intet, der paa nogen Maade garanterer en saadan lige Sikkerhed for de nævnte Obligationer, og jeg veed ikke engang, hvorledes det skulde være muligt at realisere denne Tanke. Saaledes som Lovforslaget er affattet, er det ganske vist, at paa den ene Side ville Tiendeyderne i Masse staae som Debitorer til Statskassen, og paa den anden Side ville Eiendeeierne ligesaavel som Refusiondeierne og Pantehaverne staae som Creditorer mod Statskassen; de ville have en Fordring paa Statskassen, og Statskassen vil have et Betalingsmiddel, men der vil ikke bestaae noget specielt Forhold imellem dem, som have Fordringer, og de Eiendomme, som Tienden oprindeligt hæftede paa; der vil ikke finde den Sikkerhed Sted for de Berettigede i en speciel Eiendom, som har fundet Sted hidtil efter Tiendelovgivningen, og hele Forslaget er saaledes bygget paa en saadan Maade, at det er umuligt dermed at forbinde, hvad § 2 alligevel lover, nemlig den Sikkerhed, man fortiden har for Tienden i samtlige Eiendomme, hvoraf den afløses. Vilde man tænke paa at nærme sig denne Tanke ad administrativt Veie, saa skulde det vel være ved en Sondring af visse Dele af Statsindtægterne og en speciel Henlæggelse